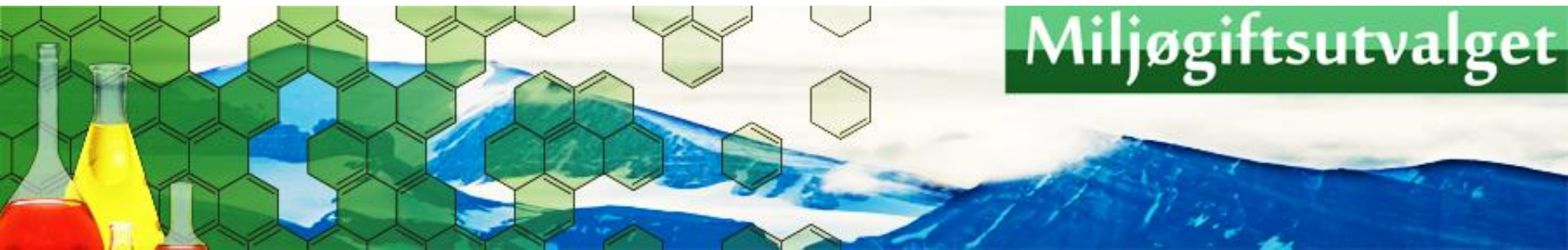

NOU 2010:9 - et Norge uten miljøgifter

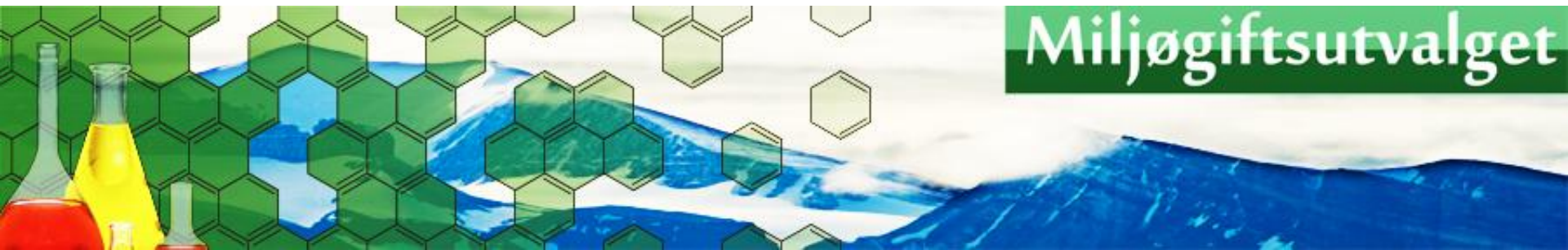
FoU behov miljøgifter

Ketil Hylland
leder, Miljøgiftsutvalget

Biologisk institutt, Universitetet i Oslo

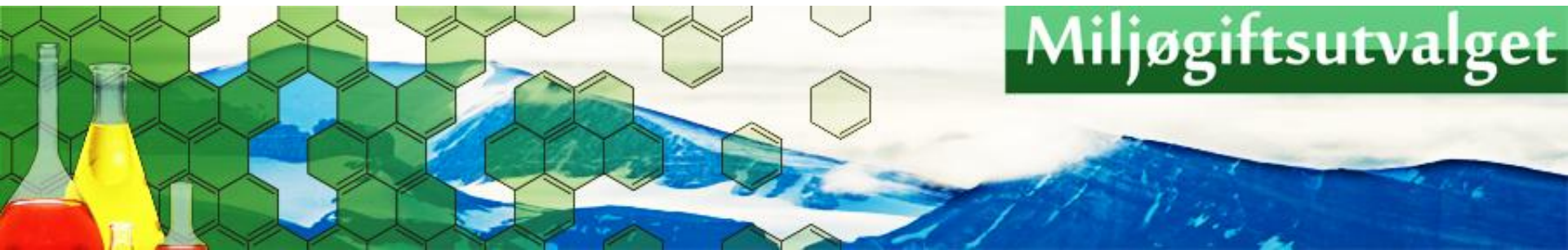
miljøgiftsutvalget

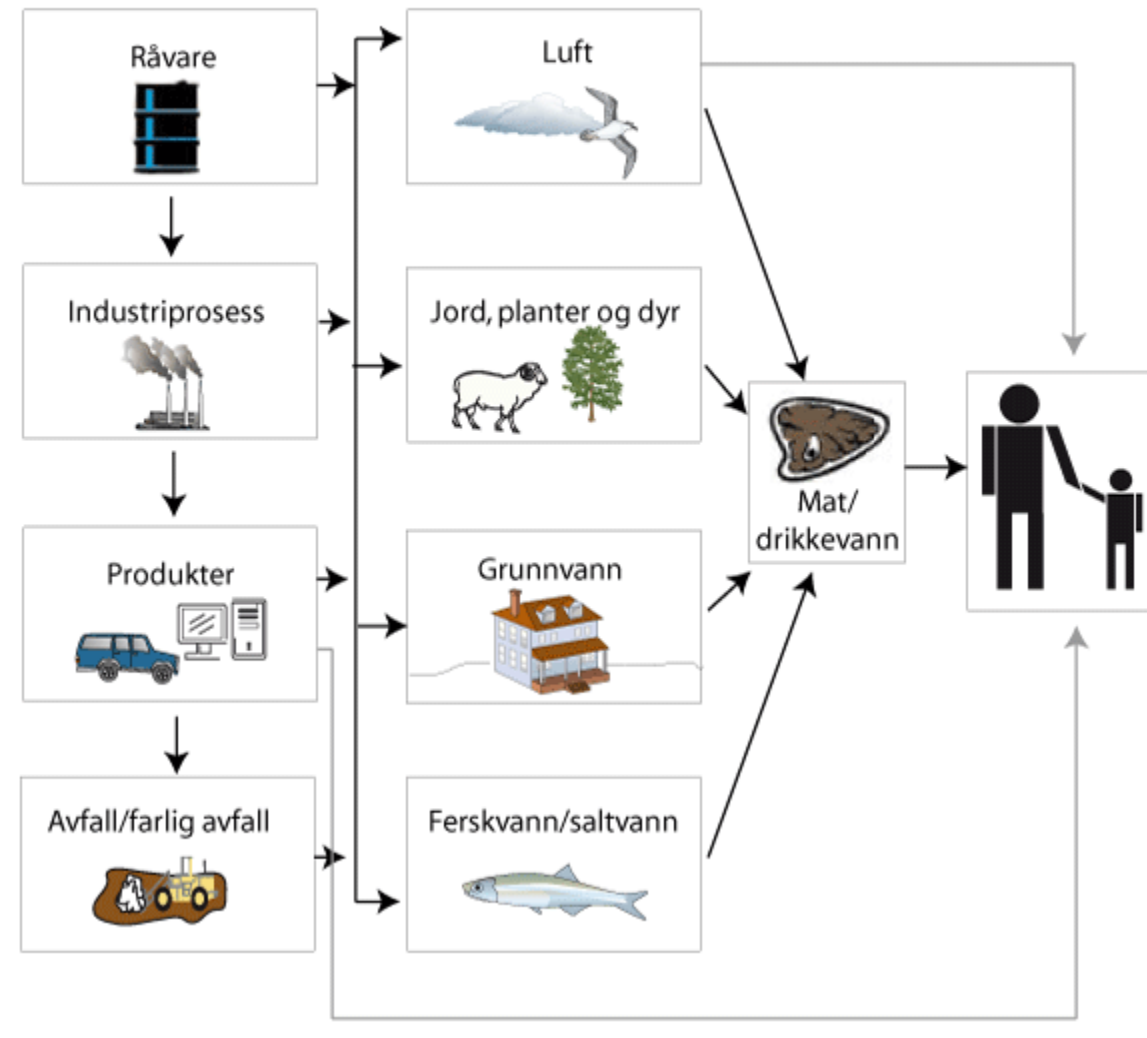

Miljøgiftsutvalget

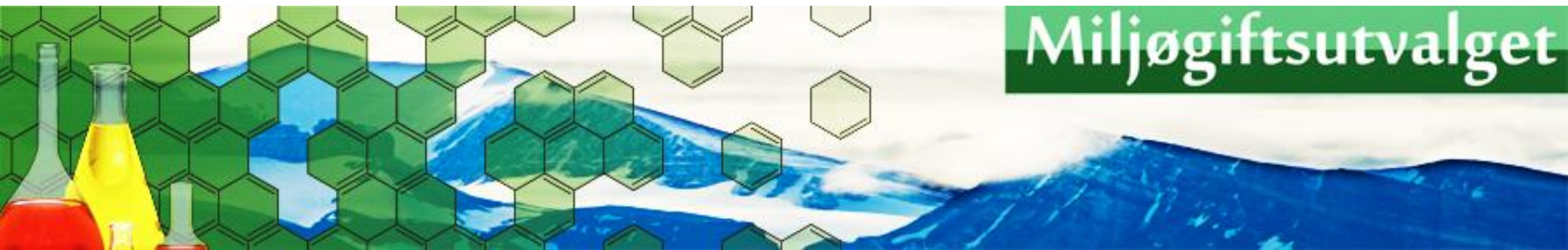
mandat

Utvalget skal ta utgangspunkt i regjeringens målsetting om å stanse utslipp av miljøgifter innen 2020 og myndighetenes arbeid for å nå dette målet. Utvalget skal gi innspill til norske myndigheter om konkrete tiltak som kan iverksettes for å bidra til at målet nås. Tiltakene skal vurderes i forhold til skadevirkningen av utslippene av miljøgifter og i forhold til internasjonale muligheter og begrensninger. Tiltakenes kostnadseffektivitet skal også vurderes.

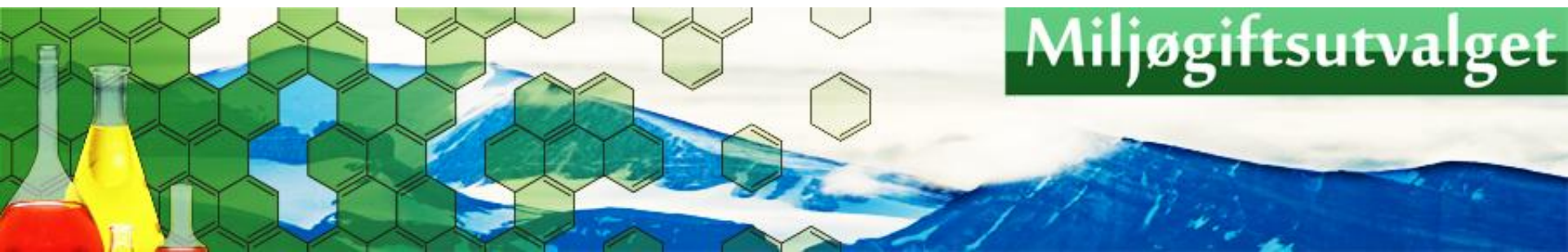

Miljøgiftsutvalget

sektorovergripende tiltak

- en mer slagkraftig kjemikalieforvaltning
  - styrket oppfølging av miljøgiftsområdet på kommunalt nivå
  - felles praksis for tilsyn og sterkere reaksjoner
  - styrking av Norges internasjonale kjemikaliearbeid

Miljøgiftsutvalget

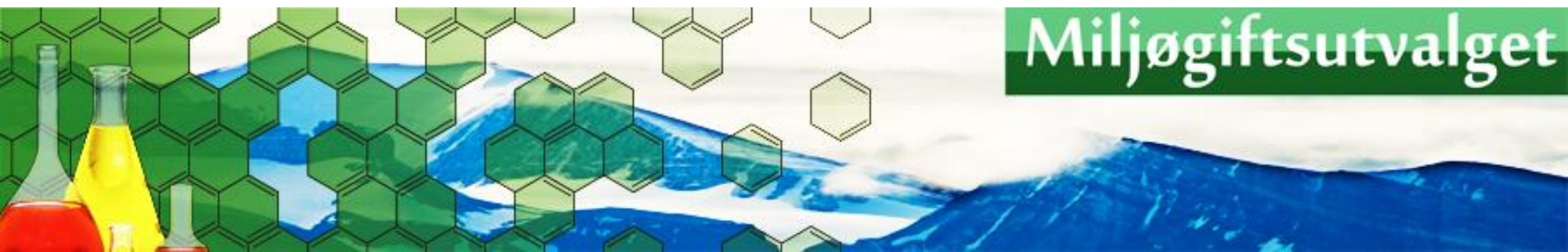
kontrollerte avfallsstrømmer

- **økt innsamling av** metoder for identifisering og separasjon av miljøgiftsholdige komponenter i avfall

identifisering av miljøgiftsholdige komponenter i "nye" avfallsgrupper (fritidsbåter, campingvogner),

utvikling av verktøy for retur, gjenvinning og effektiv innsamling

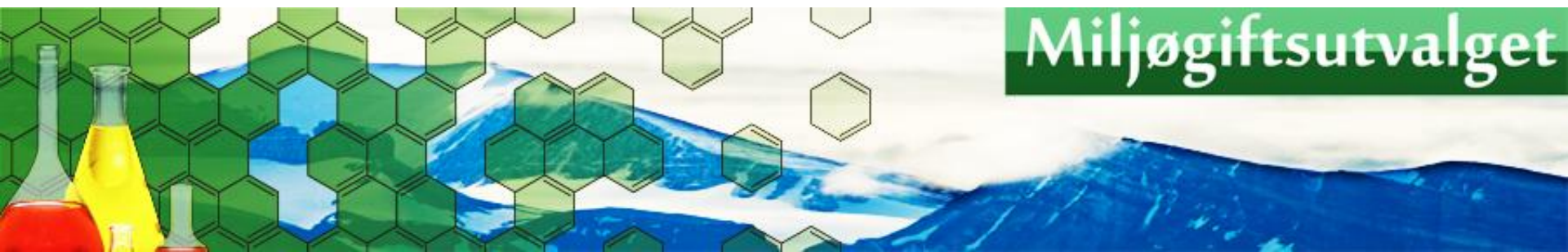
- injisering, reinjisering og rensing av produsert vann
- **destruksjon med ressursutnyttelse av miljøgiftsholdig avfall**

Miljøgiftsutvalget

andre utslippsreducerende tiltak

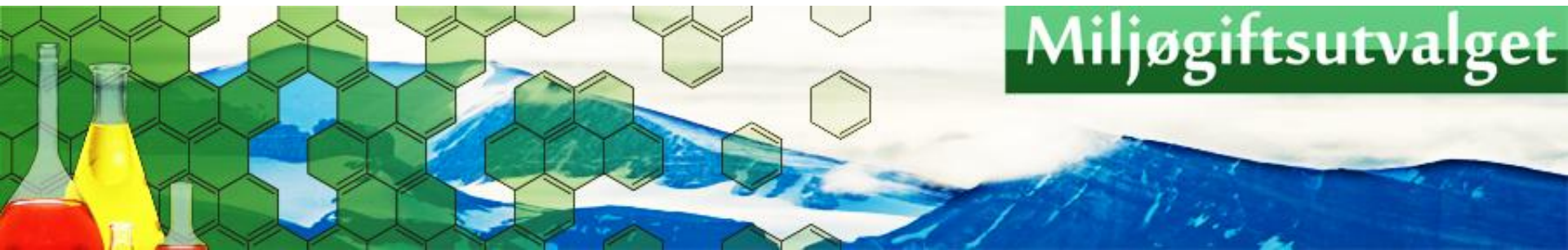
- miljøgiftsfrie produkter
  - utfasing av miljøgifter i produkter
- et mer miljøvennlig landbruk
  - redusert bruk av plantevernmidler
- opprydning i historisk forurensning
  - forsert opprydning i historisk grunn- og sedimentforurensning
  - redusert avrenning fra nedlagte gruveområder

Miljøgiftsutvalget

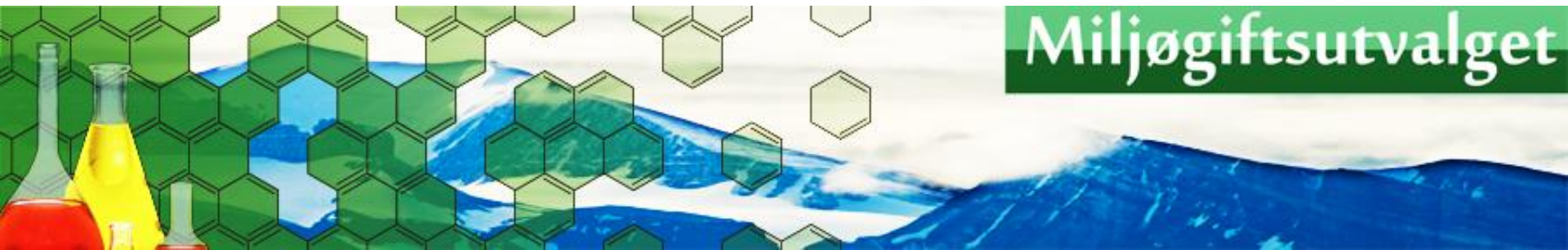
kunnskapsbyggende tiltak

- økt kunnskap om miljøgifter
  - kunnskapsheving og teknologiutvikling i offentlige og private virksomheter
  - kunnskapsheving i befolkningen
- tilstrekkelig forskning og overvåking
  - økte ressurser til forskning på miljøgiftsrelaterte tema
  - økt kvalitet og omfang på miljøgiftsovervåking

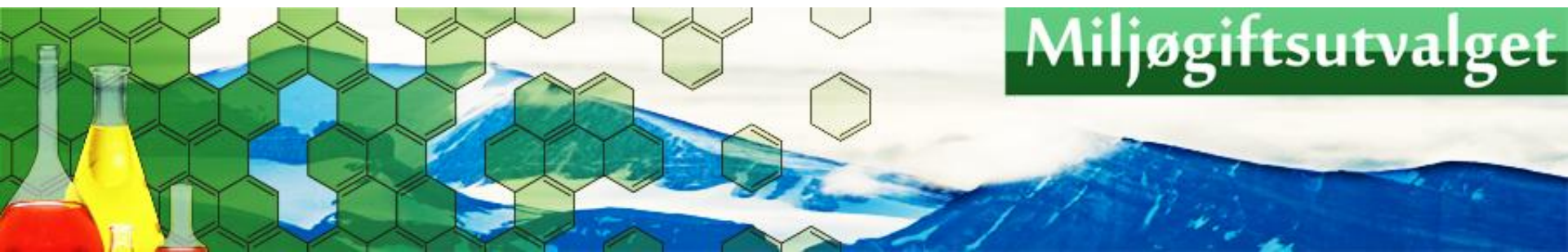
prioriterte forskningsområder

1. studier av effekter knyttet til eksponering for miljøgifter i sensitive perioder, eksempelvis foster-, vekst- og fasteperioder
2. studier av samlet effekt av ulike stressfaktorer, slik som miljøgiftseksponering, næringstilgang, klimaendringer, endringer i næringskjeden og introduserte arter

viktige forskningsområder

1. skadevirkninger og effektgrenser i miljøet og for mennesker
2. skadevirkninger ved eksponering for miljøgifter i blanding
3. betydningen av nedbrytningsprodukter og metabolitter
4. eksponering for miljøgifter i inneluft
5. brukerstyrt forskning på miljøgiftsfrie alternativer, for eksempel til antibegroing, impregnering, brannhemming og overflatebehandling
6. mulige effekter av eksponering for produserte nanomaterialer
7. tiltaks- og virkemiddelforskning der de spesielle forhold ved miljøgifter vektlegges

mulige hindringer

- miljøgifter i "omløp" vil ikke alle kunne fases ut innen 2020
- for å stoppe tilførsler via luft- og havstrømmer må det inngås internasjonale avtaler
- hensyn til kostnader (som vil bli høye for noen av tiltakene)
- for liten kunnskap om nivåer og effekter av miljøgifter i Norge (både i miljøet og i befolkningen) – forskning og overvåking må utvides og utnyttes

